

5. Sınıf Türkçe - Söz Sanatları

Özgün Etkinlik ve Soru Çalışma Föyü

Benzetme • Kişileştirme • Abartma

Bu çalışma, söz sanatlarını yalnızca tanımak değil; cümle içinde fark etmek, ayırt etmek ve kendin kullanmak için hazırlanmıştır.

1. Hızlı Hatırlama

Söz sanatı	Kendine sor	Örnek
Benzetme	Bir varlık başka bir varlığa benzetilmiş mi?	Çocuk aslan gibi cesurdu.
Kişileştirme	İnsan dışındaki bir varlığa insan özelliği verilmiş mi?	Rüzgâr kulağıma fısıldadı.
Abartma	Bir durum olduğundan çok daha büyük/fazla mı anlatılmış?	Sana milyon kere söyledim.

2. Etkinlik - Sanatı Yakala

Aşağıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatını yazınız: Benzetme, Kişileştirme veya Abartma.

1. Yağmur damlaları camda inci taneleri gibi parlıyordu.

Cevap:

2. Eski ev, gece boyunca sessizce bizi dinledi.

Cevap:

3. Bu çantayı taşımaktan kollarım koptu.

Cevap:

4. Kardeşim tavşan gibi hızlı koşuyor.

Cevap:

5. Ay, bulutların arasından bize göz kırptı.

Cevap:

6. Odayı temizlemek için bir ton işim var.

Cevap:

7. Çocukların sesi arı vızıltısı gibi yükseliyordu.

Cevap:

8. Kitaplığım sabahları bana göz kırıyor.

Cevap:

3. Etkinlik - Tuzak Sorular

Aşağıdaki cümlelerde özellikle anlamı düşünerek cevap veriniz. Bir kelimenin bulunması tek başına söz sanatını belirlemez.

9. "Ali, kardeşi gibi sakın bir öğrenciydi."

A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur

10. "Bahçedeki ağaçlar çok uzundu."

A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur

11. “Sana bunu yüz kere anlatmak zorunda kaldım.”

A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur

12. “Gibi” kelimesi geçen her cümlede benzetme vardır. Bu bilgi doğru mudur?

A) Evet B) Hayır

4. Etkinlik - Söz Sanatını Sen Oluştur

13. “gibi” kelimesini kullanarak bir BENZETME cümlesi yaz.

.....
.....

14. Bir doğa varlığına insan özelliği vererek bir KİŞİLEŞTİRME cümlesi yaz.

.....
.....

15. Bir durumun çok fazla olduğunu anlatan bir ABARTMA cümlesi yaz.

.....
.....

16. İçinde hem BENZETME hem ABARTMA bulunan bir cümle kur.

.....
.....

5. Mini Değerlendirme - 10 Soru

1. "Kar taneleri pamuk gibi yumuşaktı." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
2. "Güneş sabah bize gülümsedi." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
3. "Sana bunu bin kez söyledim." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
4. "Dağlar çok yüksekti." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
5. "Rüzgâr pencereme kızgın kızgın vurdu." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
6. "Çocuk tilki gibi kurnazdı." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
7. "Ödevlerim gökyüzü kadar çok." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
8. "Çiçekler baharı görünce sevindi." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
9. "Kardeşim o kadar acıktı ki bir tepsi yemeği tek başına bitirebilirdi." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur
10. "Deniz, masmavi bir ayna gibi parlıyordu." A) Benzetme B) Kişileştirme C) Abartma D) Yoktur

6. Cevap Anahtarı

Etkinlik 2: 1-Benzetme, 2-Kişileştirme, 3-Abartma, 4-Benzetme, 5-Kişileştirme, 6-Abartma, 7-Benzetme, 8-Kişileştirme.

Etkinlik 3: 9-A, 10-D, 11-C, 12-B.

Mini Değerlendirme: 1-A, 2-B, 3-C, 4-D, 5-B, 6-A, 7-C, 8-B, 9-C, 10-A.

7. Kendini Değerlendir

- ☐ Söz sanatlarını cümle içinde ayırt edebiliyorum.
- ☐ Benzetmenin temel mantığını açıklayabiliyorum.
- ☐ Kişileştirmeyi insan özelliği üzerinden bulabiliyorum.
- ☐ Abartmayı gerçek durumla karşılaştırarak fark edebiliyorum.
- ☐ Kendi söz sanatlı cümlelerimi oluşturabiliyorum.

Başarı ölçütü: 8-10 doğru → Çok iyi • 5-7 doğru → Biraz daha tekrar • 0-4 doğru → Konu anlatımını yeniden gözden geçir.